

РЕШЕНИЕ

№ 5791

гр. София, 04.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 03.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **5884** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Предявен е иск по чл. 1 от ЗОДОВ от иван бориславов христов против Столична община. Претендира се обезщетение за вреди в размер на 346 лева, имуществени вреди от които 326 лв., представляващи разноски по изпълнително дело № 20218380400301 – 326 лева и 20 лева, събрана и платена такса за обработка на запорно съобщение към банкова институция. Иска с присъждане на законна лихва, считано от 12.03.2021 г., до окончателното изплащане на сумата причинени от незаконосъобразните действия на длъжностни лица от Столична община по налагане на запор върху банковата му сметка,.Претендира се постановяване на осъдително решение по отношение на ответника с уважаване на исковите претенции и присъждане на направените разноски.

Ответника Столична община чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на исковата претенция. Обосновава съображения за липсата на незаконосъобразни действия на длъжностни лица от Столична община. Изтъква, че наказателното постановление е обжалвано и отменено, но от страна на СО не е постановен административен акт, признат за незаконосъобразен и отменен по силата на който да е налице предпоставка за иск по ЗОДОВ. По същия начин се противопоставя на това да има незаконосъобразни действия или бездействие. Оспорва да има причинна връзка между издадено НП и разходите по изпълнителното дело. Подробни съображения излага и в депозирания по делото писмен отговор. Моли

съда да постанови решение, с което да отхвърли исковата претенция. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на С. градска прокуратура дава заключение за основателност на исковата претенция.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че на 22.12.2017 г. на ищеца срещу ищеца е издадено от зам.кмет на СО, НП № 327624 за това, че пътува в [населено място], в обществено превозно средство, без редовен превозен документ и отказва да закупи карта за еднократно пътуване, продавана от контролор по редовността на пътниците, с което е нарушила чл. 18, т. 1, б. „а“, б. „б“, б. „в“ и чл. 35, ал. 1 във връзка с чл. 34, ал. 3 и ал. 5 от Наредбата за реда и условията за пътуване в обществения градски транспорт на територията на Столична община. Няма данни, НП да е връчено на ищеца. От СО не се установяват действия по надлежно връчване на НП, независимо, че едностранно приемат то да е влязло в сила. В тази връзка, като подлежащ на изпълнение юрисдикционен акт е изпратено възлагателно писмо за събиране на публично задължение на ЧСИ. С възлагателно писмо изх. № СОА20-ДИ11-14350/10.12.2020 г. са възложени правомощия по чл. 18 от ЗЧСИ за предприемане на действия предвидени в ДОПК с оглед събиране на вземането на Столична община. По делото е приложена Покана за доброволно изпълнение до ищеца. Следва изпращане на запорно съобщение до П. АД зoa налагане на запор върху сметки на И. Б. Х. за сумата по изпълнителното дело в размер на 326 (302+20) лева.

Не е спорно, че сумата е събрана принудително от сметката на ищеца – банков превод за сумата 326 лева от П. АД, нареден от ищеца по изпълнителното дело. Плащането е от 09.04.2021 г., а запорът е вдигнат от ЧСИ на 12.04.2021 г.

По жалба на ищецът в СРС е образувано нах дело № 5157/21 г. срещу наказателно постановление № 327624/22.12.2017 г., издадено от зам. кмет на СО. Съдът е приел, че АНО не установява надлежно връчване на НП на нарушителя/ищец и поради изтекла абсолютна погасителна давност по чл. 81, ал. 3, във ар. чл. 80, ал. 1, т. 5 ар. ал. 3 от НК и отменя НП. Решението на СРС е влязло в сила на 06.12.2022 г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковете за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 4 на чл. 204 от АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. В конкретния случай, настоящият състав намира предявените искове за обезвреда за допустими, доколкото в исковата молба са наведени твърдения, че същите произтичат от незаконосъобразни действия на длъжностни лица на Столична община, изразяващи се в образуване на изпълнително дело за събиране на публично задължение в размер на 200 лева, произтичащо от наказателно постановление № 32764/22.12.2017 г., без същото да е връчено по законния ред и без да е влязло в сила, в резултат на което на санкционираното лице е наложен запор върху банкова сметка. Въпросът дали действията, от които се претендира настъпването на вредите са основание за търсене на обезщетение по реда

на ЗОДОВ, дали същите са незаконосъобразно и дали са осъществени при или по подов изпълнение на административна дейност е въпрос по съществуването на спора.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая това е Столична община, която е юридическо лице.

Въз основа на установеното по делото от фактическа страна, съобразно приложимите правни норми, разгледана по същество исковата молба е **ОСНОВАТЕЛНА** по следните съображения:

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/;

2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

Един акт, респ. действие или бездействие са незаконни, когато противоречат на закона или на друг нормативен акт или когато не са предвидени в него, т. е. при липса на законово основание. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони. Под "действие" следва да се разбира всяко такова, извършено от държавен орган или длъжностно лице, което не е юридически акт, а тяхна физическа изява, но не произволна, а в изпълнение или съответно неизпълнение на определена нормативна разпоредба. За незаконосъобразно действие на администрацията следва да се приеме това фактическо действие, за което или няма законова база, основа за извършването му или ако има такава, то е извършено в противоречие с нея. Под административна дейност следва да се разбира такова действие, бездействие или акт, които имат властнически характер и са насочени към възникване на административно отношение между административен орган и гражданин.

Отговорността не се презюмира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ.

В настоящия случай претенциите за обезвреда произтичат от наказателно постановление, по повод на което, при недоказано надлежно връчване на нарушителя от страна на АНО със съдебен акт на СРС, това НП е отменено. От това следва извод,

че последиците от издаването на това НП се заличават с обратна сила, ex tunc, а правният ефект е, че такова НП не е съществувало в правния мир.

Въз основа на мотивите изложени по т. 1 от ТП № 2/19.05.2015 г. на Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на Върховния касационен съд и Първа и Втора колегия на Върховния административен съд следва да се приеме, че наказателното постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно-наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност и в този смисъл същият представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателно правни последици, е правен резултат от санкционираща административна дейност. Незаконосъобразността на властническият акт наказателно постановление № 327624/2017 г., издадено от заместник- кмета на Столична община, от чиято отмяна ищецът черпи претенцията си за обезвреда, е установена с влязло в сила на 06.12.2022 г. решение от 16.11.2022 г., постановено по н. а. х. дело № 5157/2021 г. по описа на Софийския районен съд.

Следващата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1 от ЗОДОВ е наличието на вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени или неимуществени/. В случая тази предпоставка същото е налице, доколкото имуществената сфера на ищеца се е намалила със сумата, от 326 лв. по образуваното изпълнително дело № 20218380400301 на ЧСИ. Не е спорно и заплащането на сумата от 20 лева по сметка на П. АД за извършена банкова услуга, платена от ищец на 12.03.2021 г., съгласно приложена по гр. д. 25278/23 СРС разпечатка от извлечението по движение по банковата сметка на ищеца в П. АД. Размерът на претърпените вреди е доказан.

Съгласно мотивите на решение, постановено по тълк. дело № 1/2017 на Върховния административен съд, делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. В случая от доказателствата по делото се установява, че публичното вземане на СО е изпълнено принудително по образувано изпълнително дело при ЧСИ, няма спор за размера на платената сума, вкл. И взета от банката такса за обработка на операция. Ответникът не оспорва плащането, както и това, че НП, като юридически факт за събиране на вземането е отменено

На следващо място, установява се, че в резултат на този незаконосъобразен акт ищецът е претърпял вреди – намаляване на имуществените му права върху разполагаемата му сума по банкова сметка..

В следствие на опорочена процедура по връчване на наказателното постановление се е стигнало до образуване на изпълнително дело и до изпращане на запорно съобщение до банката на ищеца, с което е засегнат професионалният й авторитет и доброто й име. Ето защо следва да се приеме, че е налице и тази предпоставка за основателността на иска, поради което следва да се присъди обезщетение за причинените неимуществени вреди.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира за доказано настъпването на вредоносен резултат под формата на имуществени вреди в правната

сфера на ищеца в претендирания размер.

С оглед на изложеното настоящият съдебен състав намира за основателна и доказана исковата претенция за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразен властнически акт - наказателно постановление в размер на: 326 лева, както и 20 лева, платена такса за банкова услуга по обработване на запорно съобщение.

Съдът прие, че заплатената сума в размер на 326 лв. на частен съдебен изпълнител след получаване на покана за доброволно изпълнение по започналото принудително изпълнение на вземанията на Столична община срещу ищеца на основание незаконосъобразното наказателно постановление, следва да се възприемат като вреда по смисъла на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ и да се присъдят като обезщетение за понесени от ищеца имуществени вреди. Сумата от 20 лева също е понесена имуществена вреда, която е била неоснователно платена.

Съдът не приема възраженията на ответник. Ищецът дори да е бил нередовен пътник е дал повод да се приложи спрямо него санкция, но за да е била редовна процедурата по налагане и изпълнение на вземането по тази санкция, ответник не доказва да е спазена процедура по ЗАНН, от което е последвало и отменителното решение на СРС, касателно издаденото НП.

Следва да се уважи и заявеното искане за присъждането на законната лихва от датата на завеждане на исковата молба, а по отношение на претенцията за плащане на лихва върху такси и разноски за период от 09.04.2021 г. до дата на плащането им в полза на ищеца, претенцията е неоснователна – на тази дата от банковото извлечение е установено теглене на сумата 400 лева, без посочено основание.

В съответствие с нормата на чл. 81 от ГПК съдът следва да се произнесе и по претенциите на страните за присъждане на разноски. Претендираните разноски, съобразно приложения по делото списък по чл. 80 от ГПК са в размер на 400 лева, платено в брой при подписване на договор за правна защита и съдействие.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична община да заплати на И. Б. Х., ЕГН [ЕГН] сумата от 346 (триста четиридесет и шест) лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба - 12.05.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иск за заплащане на лихва от 09.04.2021 г. върху непосочени суми за такси и разноски.

ОСЪЖДА Столична община да заплати на И. Б. Х., ЕГН [ЕГН] сумата 400 (четиристотин) лева, разноски.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

съдия: